

Številka: IPP 007-149/2024/90

Ljubljana, dne 14. 10. 2025

EVA 2024-2030-0031

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog zakona o zaščitnih ukrepih zoper strateške tožbe za onemogočanje javnega udejstvovanja – redni postopek – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o zaščitnih ukrepih zoper strateške tožbe za onemogočanje javnega udejstvovanja (EVA 2024-2030-0031) in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
Generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije,
- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za pravosodje,
- vsa ostala ministrstva,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Andreja Katič, ministrica za pravosodje,
- mag. Andreja Kokalj, državna sekretarka, Ministrstvo za pravosodje,
- Miha Verčko, generalni direktor Direktorata za civilno pravo.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Andreja Katič, ministrica za pravosodje,
- mag. Andreja Kokalj, državna sekretarka, Ministrstvo za pravosodje,
- Miha Verčko, generalni direktor Direktorata za civilno pravo.

5. Kratek povzetek gradiva:

Predlog zakona o zaščitnih ukrepih zoper strateške tožbe za onemogočanje javnega udejstvovanja (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) pomeni prenos Direktive (EU) 2024/1069 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o zaščiti oseb, ki se udeležujejo pri udeležbi javnosti, pred očitno neutemeljenimi tožbenimi zahtevki ali zlorabljenimi sodnimi postopki (»strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti«) (v nadaljnjem besedilu: direktiva). Rok za prenos direktive v nacionalno zakonodajo je 7. maj 2026.

Cilj predloga zakona je krepitev ustavne pravice do svobode izražanja, temeljne pravice, ki jo je treba uveljavljati skrbno in odgovorno, pri tem pa upoštevati temeljno pravico ljudi do pridobivanja nepristranskih informacij ter spoštovanje temeljne pravice do zaščite ugleda, varstva osebnih podatkov in zasebnosti. V primeru nasprotja med temi pravicami je treba vsaki stranki zagotoviti dostop do sodišč ob ustreznem upoštevanju načela poštenega sojenja.

Poleg tega je cilj predloga zakona zagotoviti spoštovanje ustavne pravice do sodnega varstva (23. člen Ustave Republike Slovenije¹ (v nadaljnjem besedilu: ustava)), osebnega dostojanstva in varnosti (34. člen ustave), zasebnosti in osebnostnih pravic (35. člen ustave) in svobode izražanja (43. člen Ustave). To se bo zagotavljalo z naslednjimi postopkovnimi jamstvi:

- varščino,
- podporo in pomočjo upravičencu,
- hitro obravnavo in zgodnjo zavrnitvijo,
- povrnitvijo polnih stroškov,
- povrnitvijo škode in
- denarno kaznijo.

S predlogom zakona se poleg ureditve zaščitnih ukrepov zoper strateške tožbe za onemogočanje javnega udejstvovanja v skladu z direktivo v slovenski pravni red prenašajo tudi druge obveznosti, ki jih določa direktiva, to je predvsem:

- a) vzpostavitev kontaktne točke »vse na enem mestu«

Enotna kontaktna točka bo zagotavljala dostop do informacij o razpoložljivih postopkovnih jamstvih in pravnih sredstvih ter podpornih ukrepih, kot so pravna pomoč ter finančna in psihološka podpora. Iz direktive izhaja tudi, da naj se zagotovi objava vseh sodb pritožbenih sodišč v primerih SLAPP tožb, kar bo naloga enotne kontaktne točke, ki jo določa ta predlog zakona.

- b) poročanje RS Evropski komisiji

Do 7. maja 2030 morajo države članice EU zagotoviti razpoložljive podatke v zvezi z uporabo direktive, zlasti o tem, kako so osebe, zoper katere se vlagajo strateške tožbe, uporabljale zaščitne ukrepe, kar bo naloga enotne kontaktne točke.

Direktiva predvideva tudi letno poročanje Evropski komisiji, ki je po predlogu zakona tudi v pristojnosti enotne kontaktne točke in zajema vsakoletno predložitev podatkov o vlogah in/ali odločbah v postopkih in zaščitnih ukrepih, če je mogoče v zbirni obliki, o:

¹ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121, 140, 143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90, 97, 99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a.

- številu zlorabljenih sodnih postopkov za onemogočanje udeležbe javnosti, začeti v zadevnem letu;
- številu sodnih postopkov, razvrščenih glede na vrsto tožene stranke in tožeče stranke;
- vrsti tožbenega zahtevka, vloženega na podlagi te direktive.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Zakon bo imel finančne posledice za državni proračun in ne bo imel finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

Finančne posledice za državni proračun bodo nastale zaradi vzpostavitve in opravljanja novih nalog, ki jih bo morala opravljati enotna kontaktna točka, ki jo mora Ministrstvo za pravosodje v skladu s predlaganimi prehodnimi določbami vzpostaviti v roku pol leta po uveljavitvi zakona, zato bodo finančne posledice začele nastajati šele proti koncu leta 2026.

Letni strošek plače javnega uslužbenca na delovnem mestu podsekretar znaša 43.766,41 evra, na delovnem mestu svetovalec pa 30.204,97 evra.

Glede na to, da je s predlogom zakona določeno, da se enotna kontaktna točka iz 14. člena predloga zakona vzpostavi v šestih mesecih po uveljavitvi zakona, je ob upoštevanju časa trajanja zakonodajnega postopka pričakovati, da zakon ne bo začel veljati prej kot februarja 2026, zato je v letu 2026 pričakovati finančne posledice zaposlitve podsekretarja v višini 14.588,80 evra ter finančne posledice svetovalca v višini 10.068,32 evra, torej strošek plače (in regresa za letni dopust) za 4 mesece. Skupaj torej ocenjene finančne posledice dveh zaposlitev v letu 2026 od meseca septembra dalje znašajo 24.657,12 evra.

V letu 2027, ko bo enotna kontaktna točka delovala celo leto, pa ocenjene finančne posledice znašajo 43.766,41 evra za zaposlitev podsekretarja in 30.204,97 evra za svetovalca. Skupaj torej ocenjene finančne posledice teh dveh zaposlitev na enotni kontaktni točki v letu 2027 znašajo 73.971,38 evra.

Finančne posledice predlaganega zakona zaradi novih zaposlitev bodo torej začele nastajati proti koncu leta 2026 in se bodo v celoti odrazile v proračunu za leto 2027. Sredstva za plače iz tega naslova zadostujejo v višini, kot so načrtovana ob pripravi proračunov za leti 2026 in 2027.

S predlogom zakona se ustanavlja enotna kontaktna točka, katere dodatna naloga je tudi zagotavljanje dostopa do informacij o razpoložljivih postopkovnih jamstvih in pravnih sredstvih ter podpornih ukrepih. Za namen obveščanja udeležencev bo treba pripraviti zloženke in drug promocijski material, za kar se predvideva, da bodo v letih 2026 in 2027 za državni proračun nastali stroški v višini 10.000,00 evrov, in sicer v letu 2026 stroški v višini 5.000,00 evrov in v letu 2027 stroški v višini 5.000,00 evrov. Navedeni znesek bo zajemal tako pripravo promocijskega materiala kot njegovo distribucijo. Sredstva iz tega naslova bodo zagotovljena v okviru finančnega načrta Ministrstva za pravosodje.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/			
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za pravosodje	2030-24-0005	556210 - plače MP	/	24.657,12 EUR
Ministrstvo za pravosodje	2030-21-0005	124110 – Priprava zakonodaje	/	5.000,00 EUR
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:**I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

/

Kratka obrazložitev

/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

– Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
Ministrstvo za pravosodje je 10. 12. 2024 predložilo prvo delovno gradivo v javno razpravo in strokovno usklajevanje širšemu krogu strokovne in zainteresirane javnosti. K podaji pripomb so bili pozvani: Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in inovacije, Ministrstvo za finance, Pravna mreža za varstvo demokracije, Transparency International Slovenia, Društvo novinarjev Slovenije, Združenje novinarjev in publicistov, Vrhovno sodišče RS, Odvetniška zbornica Slovenije, Državno odvetništvo RS, Vrhovno državno tožilstvo RS, Oddelek za civilne in upravne zadeve, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, Pravna fakulteta Univerze v Mariboru in Evropska pravna fakulteta Nove univerze. Ministrstvo za pravosodje je prejelo pripombe: Ministrstva za finance, Ministrstva za kulturo, Vrhovnega državnega tožilstva RS (Oddelka za civilne in upravne zadeve), Državnega odvetništva RS, Vrhovnega sodišča RS, Društva novinarjev Slovenije, Transparency International Slovenia in registriranega lobista Borisa Matića. Predlogi in pripombe so bili večinoma upoštevani. Dne 1. 9. 2025 je bil na podlagi prejetih pripomb in predlogov dopolnjen predlog zakona skupaj s pojasnilom glede upoštevanih pripomb posredovan vsem ministrstvom ter Vrhovnemu sodišču RS, Odvetniški zbornici Slovenije, Državnemu odvetništvu RS, Vrhovnemu državnemu tožilstvu RS, Oddelku za civilne in upravne zadeve, Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, Pravni fakulteti Univerze v Mariboru, Evropski pravni fakulteti Nove univerze, Pravni mreži za varstvo demokracije, Transparency International Slovenia, Društvu novinarjev Slovenije, Združenju novinarjev in publicistov. Glede končnih rešitev predloga zakona je bilo opravljenih več usklajevanj, natančen prikaz usklajevanja s strokovno javnostjo in navedenimi deležniki, skupaj z načinom upoštevanja danih pripomb in predlogov je predstavljen pod točko 7 uvodne obrazložitve predloga zakona.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Andreja Katič Ministrica	

PRILOGE:

- predlog sklepa Vlade RS
- predlog zakona
- priloga 2
- korelacijska tabela
- MSP test

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o zaščitnih ukrepih zoper strateške tožbe za onemogočanje javnega udejstvovanja (EVA 2024-2030-0031) in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
Generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije,
- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za pravosodje,
- vsa ostala ministrstva,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.